

ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ବେ ୨୦୨୫-୨୬

ଶୁକ୍ରବାର,
୨୦ ଫେବୃଆରୀ ୨୦୨୬

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା

ଶୁକ୍ରବାର ବିଧାନସଭାରେ ଆଗତ ହେବ ଓଡ଼ିଶା ବଜେଟ୍ । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଗୁରୁବାର ବିଧାନସଭାରେ ଆଗତ ହୋଇଛି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ୨୦୨୫-୨୬ର ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ବେ ରିପୋର୍ଟ । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମୋହନ ଚରଣ ମାଝୀ ଗୃହରେ ଏହି ସର୍ବେ ରିପୋର୍ଟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ରିପୋର୍ଟରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ଜାତୀୟ ହାରକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ସହିତ କିପରି ସୁର ଓ କ୍ଷିପ୍ର ବୃଦ୍ଧି ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଥିବା ତିନି ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି । ରାଜ୍ୟର ମୁଖ୍ୟସଚିବ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ଓଡ଼ିଶା ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ୁଛି । କୃଷି, ଶିଳ୍ପ, ସେବା, ଭିତ୍ତିଭୂମି ଓ ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଉନ୍ନତି ହୋଇଥିବା ତଥ୍ୟ ରିପୋର୍ଟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ।

ବଜୁଛି ଆୟ ଆଗଭୁଜି ଓଡ଼ିଶା

‘୧୬.୪୨ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷପତି ଦିନି’ ସୃଷ୍ଟି

ମହିଳାଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱାଧୀନତା, ଜୀବିକା ଏବଂ ଉନ୍ନତ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ‘ସୁଲଭା’ ଏବଂ ‘ଲକ୍ଷପତି ଦିନି’ ଭଳି ଅନେକ ପଦକ୍ଷେପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଛନ୍ତି । ସୁଲଭା ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାଣିର ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ବ୍ୟବହାରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରି, ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱାଧୀନତା ବୃଦ୍ଧି କରି ଏବଂ ଅର୍ଥ ପରିଚାଳନାରେ ଆଧୁନିକତା ବୃଦ୍ଧି କରି ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସଶକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷପତି ଦିନି ଯୋଜନା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଓଡ଼ିଶା ୨୦୨୫ ସୁଦ୍ଧା ୧୬.୪୨ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷପତି ଦିନି ସୃଷ୍ଟି କରି ଭାରତର ଏକ

ଅଗ୍ରଣୀ ରାଜ୍ୟ ଭାବରେ ଉଭା ହୋଇଛି । ମହିଳାମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଯତ୍ନ ଦେଇଥିବା ସରକାରୀ ସହାୟତା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିରାପଦ ରହିବା ସୁବିଧା ସହିତ ଗୋଷ୍ଠୀ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛି । ପୁରସ୍କା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ରାଜି ସିପ୍ରେରେ କାମ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଏବଂ ପୁରସ୍କା, ମହିଳା ହସ୍ତେଇ ଏବଂ କ୍ରେଡିଟ୍ ସୁବିଧା ଇତ୍ୟାଦିରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ଭଳି ଅନାମ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ରାଜ୍ୟରେ ମହିଳାଙ୍କୁ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଂଶଗ୍ରହଣକୁ ଆହୁରି ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବ ।

୯.୯ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କା ହେବ ଜିଏସ୍‌ଟିପି

ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ବେ ରିପୋର୍ଟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଲ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅର୍ଥନୀତି ଆକାର ବା ଜିଏସ୍‌ଟିପି ୨୦୨୫-୨୬କୁ ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଏହା ୯.୯ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କା ହେବ ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ଗତ ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ବେ ରିପୋର୍ଟ ଅର୍ଥାତ୍ ୨୦୨୪-୨୫ର ୯ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କାଠାରୁ ୯.୫୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ୧୨.୫୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହେବ ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ଯାହା ୨୦୨୪-୨୫ର ୧୨.୨୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଠାରୁ ଅଧିକ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ହାରାହାରି ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ୭.୪ ପ୍ରତିଶତ ଠାରୁ ଅଧିକ । ୨୦୨୫-୨୬ରେ ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦ୍ରୁତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ଦେଖାଯାଇଛି ଏବଂ ରାଜ୍ୟରେ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବାରୁ ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକରେ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ରୁତ ଆର୍ଥିକ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି ବୋଲି ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ବେ ରିପୋର୍ଟର ଆକଳନ କରାଯାଇଛି ।

ବଢ଼ିଲା ଶ୍ରମଶକ୍ତିର ଭାଗିଦାରୀ

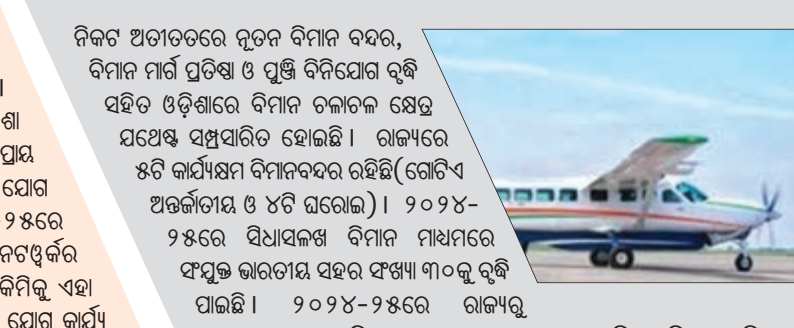
ଏଥର ଓଡ଼ିଶାରେ ଶ୍ରମ ଶକ୍ତିର ଭାଗିଦାରୀ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଶ୍ରମ ଶକ୍ତି ଭାଗିଦାରୀ ହାର (ଏଲ୍‌ଏସ୍‌ପିଆର) ଏବଂ ମହିଳା ଏଲ୍‌ଏସ୍‌ପିଆର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ ସାମଗ୍ରିକ ଏଲ୍‌ଏସ୍‌ପିଆର (୧୫+ବୟସ ପାଇଁ) ୨୦୨୨ରେ ୫୮.୧ ପ୍ରତିଶତରୁ ୨୦୨୫ରେ ୬୪.୫ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଯେତେବେଳେ କି ୨୦୨୪ରେ ସର୍ବଭାରତୀୟ ସ୍ତରରେ ଏହା ହାରାହାରି ୫୯.୬ ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାରେ ମହିଳା ଶ୍ରମ ଶକ୍ତି ଅଂଶଗ୍ରହଣ ହାର (୧୫+ ବର୍ଷ ବୟସ ପାଇଁ) ୨୦୨୨ରେ ୩୭.୬ ପ୍ରତିଶତରୁ ୨୦୨୫ରେ ୪୮.୬ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ୨୦୨୫ ରେ ସର୍ବଭାରତୀୟ ସ୍ତରରେ ମହିଳା ଭାଗିଦାରୀ ହାରହାରି ୪୦.୩୧ ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

ରେଳବାଇ

ନିକଟ ଅତୀତରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ରେଳ ଫାୟୋରରେ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଉନ୍ନତି ଘଟିଛି । ୨୦୨୪-୨୫ରେ ଓଡ଼ିଶା ଏହାର ରେଳ ନେଟୱାର୍କରେ ପ୍ରାୟ ୨୦୦ କିମି ଅଧିକ ଯୋଗ କରିଛି । ୨୦୨୪-୨୫ରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ରେଳ ନେଟୱାର୍କ ଯୋଗ୍ୟ ୩,୨୪୩ କିମିରୁ ଏହା ବୃଦ୍ଧି କରିଛି । ଗ୍ରାହକ ଯୋଗ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବ ଅବସ୍ଥା ରୁକ୍ମଣରେ ତଳିତ ବର୍ଷ ଅଧିକ ଦୈନିକ ହାରରେ ଅଗ୍ରଗତି କରିଛି । କୋଭିଡ୍ ପରଠାରୁ ଓଡ଼ିଶାରୁ ରେଳଯାତ୍ରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ରେକର୍ଡ୍ କରାଯାଇଛି । ୨୦୨୧-୨୨ରୁ ୨୦୨୪-୨୫ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ରେଳ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୩୯.୫ ପ୍ରତିଶତ ସିଏସ୍‌ଆର ହାରରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ୨୦୨୪-୨୫ରେ ୯୩.୫ ଲକ୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିଛି ।

ବିମାନ ସଂଯୋଗ

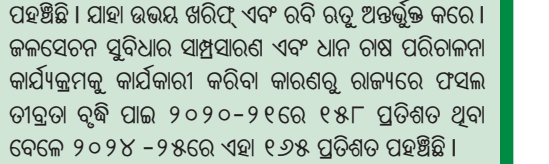
ନିକଟ ଅତୀତରେ ଦ୍ରୁତ ବିମାନ ବନ୍ଦର, ବିମାନ ମାର୍ଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ଓଡ଼ିଶାରେ ବିମାନ ଚଳାଚଳ କ୍ଷେତ୍ର ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଛି । ରାଜ୍ୟରେ ୫ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିମାନବନ୍ଦର ରହିଛି (ଗୋଟିଏ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଓ ୪ଟି ଘରୋଇ) । ୨୦୨୪-୨୫ରେ ସିଧାସଳଖ ବିମାନ ମାଧ୍ୟମରେ ଫାୟୋର ଭାରତୀୟ ସହର ସଂଖ୍ୟା ୩୦ରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ୨୦୨୪-୨୫ରେ ରାଜ୍ୟରୁ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବା ବିମାନ ସଂଖ୍ୟା ୧୨୦୦ରୁ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଯାହା ବିମାନ ଯାତ୍ରା ଗଢ଼ିବାର ବୃଦ୍ଧିକୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରେ । ୨୦୨୧-୨୨ରୁ ୨୦୨୪-୨୫ ମଧ୍ୟରେ ଯାତ୍ରା ଯାତାୟତରେ ମଧ୍ୟ ୩୧ ପ୍ରତିଶତ ସିଏସ୍‌ଆର ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ୪ଟି ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଗନ୍ତବ୍ୟସ୍ଥଳ ସିଧାସଳଖ ବିମାନ ଦ୍ୱାରା ଫାୟୋର ହୋଇଛି ।

ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ

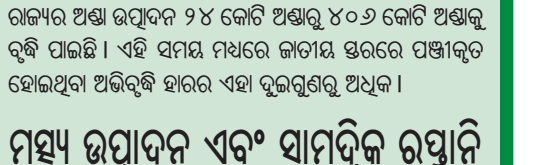
ରାଜ୍ୟରେ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ ଗତ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ୨୦୨୪-୨୫ରେ ପ୍ରାୟ ୩% ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ୨୭.୧ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ରାଜ୍ୟରେ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ସରକାର ‘ଗୋମାତା’ (ଗୋଲ୍ ପର୍, ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଆଣ୍ଡ ଡିଭେଲପ୍ ଅଫ୍ ଆମିନିଟି) ଏବଂ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କାମଧେନୁ (ଏମ୍‌କେଏଲ୍) ଭଳି ଅନେକ ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ।

ଜଳସେଚନ ଏବଂ ଫସଲର ଡାକ୍ତରୀ

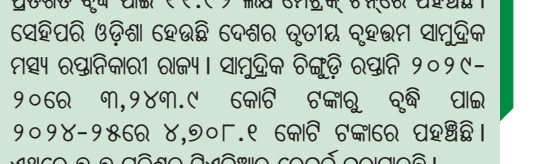
ଜଳସେଚନ ଭିତ୍ତିଭୂମିରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ କରିଛି । ରାଜ୍ୟର ଜଳସେଚନ କ୍ଷମତା ବର୍ତ୍ତମାନ ୭୪.୨ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ଯାହା ଉଚ୍ଚ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଉତ୍ପାଦନ କରେ । ଜଳସେଚନ ସୁବିଧାର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଏବଂ ଧାନ ଗଣ ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା କାରଣରୁ ରାଜ୍ୟରେ ଫସଲ ଡାକ୍ତରୀ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ୨୦୨୦-୨୧ରେ ୧୫୮ ପ୍ରତିଶତ ଥିବା ବେଳେ ୨୦୨୪-୨୫ରେ ଏହା ୧୬୫ ପ୍ରତିଶତ ପହଞ୍ଚିଛି ।

କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ

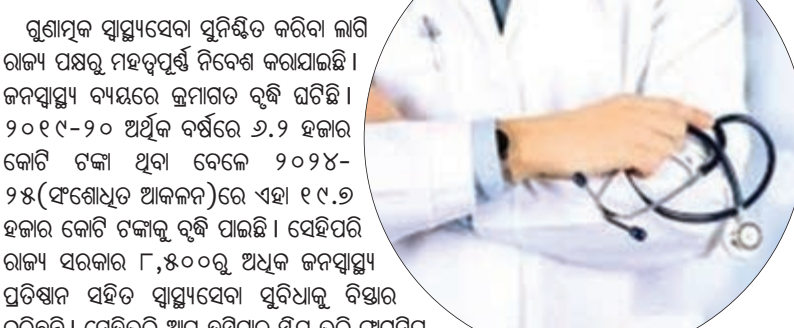
୨୦୨୦-୨୧ ପରଠାରୁ ଓଡ଼ିଶାର ଅଣ୍ଡା ଉତ୍ପାଦନ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଭାବେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ୨୦୨୦-୨୧ରୁ ୨୦୨୪-୨୫ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ଅଣ୍ଡା ଉତ୍ପାଦନ ୨୪ କୋଟି ଅଣ୍ଡାରୁ ୪୦.୬ କୋଟି ଅଣ୍ଡାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ହୋଇଥିବା ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାରର ଏହା ଦୁଇଗୁଣରୁ ଅଧିକ ।

ମତ୍ସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ସାମୁଦ୍ରିକ ରସୁମି

ଓଡ଼ିଶା ହେଉଛି ଦେଶର ୪ର୍ଥ ବୃହତ୍ତମ ମତ୍ସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ରାଜ୍ୟ । ୨୦୨୪-୨୫ରେ ମାଛ ଉତ୍ପାଦନ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ୬.୧ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ୧୧.୯୨ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ସେହିପରି ଓଡ଼ିଶା ହେଉଛି ଦେଶର ତୃତୀୟ ବୃହତ୍ତମ ସାମୁଦ୍ରିକ ମତ୍ସ୍ୟ ରସୁମିକାରୀ ରାଜ୍ୟ । ସାମୁଦ୍ରିକ ଚିକ୍ଳୁଡ଼ି ରସୁମି ୨୦୨୧-୨୦ରେ ୩,୨୪୩.୯ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ୨୦୨୪-୨୫ରେ ୪,୭୦୮.୧ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ଏଥିରେ ୭.୬ ପ୍ରତିଶତ ସିଏସ୍‌ଆର ରେକର୍ଡ୍ କରାଯାଇଛି ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁସ୍ଥାପନା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଲାଗି ରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିବେଶ କରାଯାଇଛି । ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବ୍ୟୟରେ ଛୁମ୍ବିତ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି । ୨୦୧୯-୨୦ ଅର୍ଥନୈତିକ ବର୍ଷରେ ୬.୨ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିବା ବେଳେ ୨୦୨୪-୨୫(ସଂଶୋଧିତ ଆକଳନ)ରେ ଏହା ୧୯.୭ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ସେହିପରି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ୮,୫୦୦ରୁ ଅଧିକ ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସହିତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ସୁବିଧାକୁ ବିସ୍ତାର କରିଛନ୍ତି । ସେହିଭଳି ଆମ ହସ୍ପିଟାଲ୍ ଏବଂ ଭଲ୍ ପ୍ୟାମିସ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ସମସ୍ତେ ଆତ୍ମସ୍ଥାନ ଭାରତ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଜନ ଆରୋଗ୍ୟ ଯୋଜନା (ଏସ୍-ପିଏମ୍‌ଜେଏଫ୍) ଏବଂ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଜନ ଆରୋଗ୍ୟ ଯୋଜନା (ଜିଏମ୍‌ଜେଏଫ୍), ରାଜ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜିତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବାନା ଯୋଜନା, ଆର୍ଥିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଲୋକଙ୍କୁ ନଗଦ ଟଙ୍କା ବିହୀନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପ୍ରଦାନ କରି ଆର୍ଥିକ ପୁରସ୍କାର ବୃଦ୍ଧି କରିଛନ୍ତି ସରକାର ।

ବୃଦ୍ଧି ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା

୨୦୨୫-୨୬ ବଜେଟ୍ ଆକଳନରେ ରାଜ୍ୟର ରଖା ଓ ଜିଏସ୍‌ଟିପି ଅନୁପାତ ୧୩.୬ ପ୍ରତିଶତ ରହିବା ପାଇଁ ବଜେଟ୍ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ପ୍ରମୁଖ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଏବଂ ଏହା ଆରବିଏମ୍ ସୀମା ୨୫ ପ୍ରତିଶତ ଠାରୁ କମ୍ । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରତି ଅନୁପାତ ସହିତ ସୁଧ ବେସ ୨.୮ ପ୍ରତିଶତରେ ରହିଛି ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ୧୫ ପ୍ରତିଶତ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି । ଓଡ଼ିଶାର ଲିଙ୍ଗଗତ ବଜେଟ୍, ଶିଶୁ ବଜେଟ୍, ପୁଞ୍ଜିର ବଜେଟ୍ ଭଳି ଅନେକ ଆର୍ଥିକ ଫନ୍ଦର ଆଣିଛି ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିରତାକୁ ଆହୁରି ବଜାୟର ପାଇଁ ଜିଏସ୍-ଇନ-ଗାଏଡ୍ ପଞ୍ଜି ସିଖି ଏବଂ ବଜେଟ୍ ସ୍ଥିରତା ପାଠ୍ୟ ପ୍ରଣୟନ କରିଛି ।

୨୪୪ ନୂଆ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇବେ ୩.୩୫ ଲକ୍ଷ କ୍ରୀଡ଼ା ଓ ଯୁବସେବା

୨୦୨୫ରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ୨୪୪ଟି ନୂଆ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ୫.୬୬ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିବେଶ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ୩.୩୫ ଲକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇପାରିବେ ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ୨୦୨୫ ମସିହାରେ ତଳିତ ବର୍ଷ ୮୦ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପର୍କରେ ସହ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ୧.୬୫ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କା ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିଥିଲା ଏବଂ ସିଧାସଳଖ ୧.୪ ଲକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ୨୦୨୫-୨୬(ଅଗ୍ରମ ଆକଳନ)ରେ

ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଲ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ମୋଟ ରାଜ୍ୟ ଫାୟୋର ମୁଲ୍ୟରେ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ର ୪୧.୩୫ ପ୍ରତିଶତ ଯୋଗଦାନ ଦେଇଛି, ଯାହାର ମୁଲ୍ୟ ପ୍ରାୟ ୩.୬ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କା । ସ୍ଥିର ମୁଲ୍ୟରେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ୬.୪ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ରେକର୍ଡ୍ କରିଛି । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦ୍ରୁତ ପ୍ରସାର ଦ୍ୱାରା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି, ଯାହା ଜାତୀୟ ହାରହାରି ୭ ପ୍ରତିଶତ ତୁଳନାରେ ୮.୩୫ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଇଛି । ଶ୍ରମ ଆଧାରିତ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ-ବୈଷୟିକ ଶିଳ୍ପକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗକୁ ଆକର୍ଷିତ କରୁଛି । ବ୍ୟବସାୟିକ ପରିବେଶରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଅନେକ ଫନ୍ଦର ଆଣିଛି ଯାହା ବ୍ୟବସାୟ ଫନ୍ଦର କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା (ସିଆରଏସ୍) ୨୦୨୪ ଅଧୀନରେ ରାଜ୍ୟ ସାମଗ୍ରିକ ୯୮ ପ୍ରତିଶତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାର ହାସଲ କରିଛି, ୪୩୪ଟି ଫନ୍ଦର ମଧ୍ୟରୁ ୪୨୫ଟି ସମାପ୍ତ କରିଛି । ନିକଟରେ ସରକାର ଓଡ଼ିଶା ଜନ ବିଶ୍ୱାସ ବିଧେୟକ ୨୦୨୫ ପ୍ରଣୟନ କରି ୧.୬ଟି ଆଇନ ଓ ୯ଟି ବିଭାଗରେ ୧.୬୧ଟି ଅନୁପାଳନକୁ ଅନୁସରଣ କରିପାରିବେ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଶକ୍ତି ଓ ଏକୋସେପ୍ ଭଳି ଉପାୟମାନ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ସହିତ ମେଘା ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ୍ ଜୋନ୍, ସେକ୍ଟର ପାର୍କ, ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଇ ଲୁଣର ଆଦି ମାଧ୍ୟମରେ ଶିଳ୍ପ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶ ଜାରି ରଖିଛି । ଏହି ପ୍ରୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ରାଜ୍ୟକୁ ସ୍ଥାୟୀ ଓ ସମାବେଶୀ ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ଏକ ନିବେଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଗନ୍ତବ୍ୟସ୍ଥଳ ଭାବେ ସ୍ଥାପନ କରିଛି ।

କ୍ରୀଡ଼ା ଭିତ୍ତିଭୂମି ଓ ଆଥଲେଟିକ ବିକାଶରେ ବ୍ୟାପକ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ଓଡ଼ିଶା ଭାରତର କ୍ରୀଡ଼ା ରାଜଧାନୀ ଭାବେ ପରିଗଣିତ ହୋଇଛି । ୨୦୨୫ରେ ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱ ଆଥଲେଟିକ୍ କର୍ମନେତୃତ୍ୱ ରୁଟ୍ ଏବଂ ଆଇ.ଟି.ସି.ଏସ୍-ଏ.ଟି.ସି.ସୁ. ଏସାୟ ଗମ୍ପିଅନସିପ୍ ଭଳି ପ୍ରମୁଖ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଆୟୋଜନ କରିଛି । ଏହା ସହିତ ସର୍ବଭାରତୀୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହକି ଗମ୍ପିଅନସିପ୍ ଏବଂ ସିନିୟର ଜାତୀୟ ଜଳକ୍ରୀଡ଼ା ଗମ୍ପିଅନସିପ୍ ଭଳି ପ୍ରମୁଖ ଜାତୀୟ ରୂପେଣ୍ଡା ଆୟୋଜନ କରିଛି । କ୍ରିକେଟ୍, ଫୁଟବଲ୍, ଭଲିବଲ୍, ଆଥଲେଟିକ୍ ଏବଂ ଜନତୋର କ୍ରୀଡ଼ା ସ୍ଥାନ ସମେତ ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟାପକ କ୍ରୀଡ଼ା ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ପାଇଁ ସରକାର ୨୦୨୫-୨୬ରେ କ୍ରୀଡ଼ା ଏବଂ ଯୁବ ସେବା ପାଇଁ ୧,୩୧୯ କୋଟି ଟଙ୍କା ଆବେଶନ କରିଛନ୍ତି । ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ କ୍ରୀଡ଼ା ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉନ୍ନୟନ ପାଇଁ ୬୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ ସହ ୬ଟି ଜିଲ୍ଲାକୁ ଆଞ୍ଚଳିକ କ୍ରୀଡ଼ା କେନ୍ଦ୍ର ଭାବେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ରାଜନେତାଙ୍କୁ ଆଥଲେଟିକ୍ ଓ ତୀରଯଜ୍ଞା ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ଉପାୟମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ଓଡ଼ିଶା କ୍ରୀଡ଼ା ନୀତି (୨୦୨୪) ଏବଂ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ରୁଫି ୨.୦ ପରି ପଦକ୍ଷେପ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ କ୍ରୀଡ଼ାବିତ୍ତକୁ ସମ୍ବଳିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଦୃଶ୍ୟମୂଳକ ଭାବେ ପ୍ରତିଭାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ ଦେବା ସହ ଆର୍ଥିକ ପୁରସ୍କାର ମାଧ୍ୟମରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ପ୍ରଦର୍ଶନକାରୀଙ୍କୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଯୋଗାଇଛି ।

- ୧୮୭୮-ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ସ୍ଥିତ ଅରବିନ୍ଦ ଆଶ୍ରମରେ ଥିବା ମା' ମାରୀ ଅଲମାସା ଏହି ଦିନ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।
- ୧୮୯୬- କବି ଓ ଲେଖକ ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତ ନିରାଲଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ ।
- ୧୯୫୯-ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ସ୍ଥିତ ପ୍ରେସ୍ କ୍ଲବ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆର ସ୍ଥାପନା ହୋଇଥିଲା ।
- ୧୯୯୯-ପୂର୍ବ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଅଟେ ବିହାରୀ ବାଳେସ୍ୱରୀ ଓ ନୂଆ ଉପରାଜ୍ୟ ଲାହୋର ଘୋଷଣାପତ୍ରରେ ହସ୍ତାକ୍ଷର କରିଥିଲେ ।
- ୨୦୦୧- ସହସ୍ର ଶତାବ୍ଦୀର ମହାକୁସୁମ ପରିସମାପ୍ତି ହୋଇଥିଲା ।

ଆଜିର ରାଶିଫଳ

କୋଟିକିଏ ବିଶ୍ୱାସ ପରିତ୍ୟାଗୀନୀ, ପୁରୀ, ମୋ: ୯୭୭୨୫୨୨୪୦

ମନ ଉପରେ ଓ ଉଚ୍ଚରେ ଭରି ରହିବ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହେବେ । ବ୍ୟାପାର ଓ ପେସାଗତ ଅବସର ଲାଭକାରୀ ପ୍ରମାଣିତ ହେବ । ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ସବୁଜିତ ରହିବ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ରହିବ ।

ଫାପନ ଓ ବୃକ୍ଷମଣ୍ଡଳ ସହିତ ଦିନଟି ବିତିବ । ନୂଆ ଚାରିତ୍ର ଓ ପ୍ରେକ୍ଷକଙ୍କୁ ଲାଭକାରୀ ହେବ । ପରିବାର ଓ ମିତ୍ରଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ମଧୁର ରହିବ । ହାଲୁକା ଓ ସବୁଜିତ ଭୋଜନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ନେତୃତ୍ୱ ସମତା ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇପାରେ । ପ୍ରଥମ ପାଇଁ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହେବେ । ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ସାମାନ୍ୟ ରହିବ । ମନ ପ୍ରସନ୍ନ ରହିବ । ପୁରୁଣା କାମ ପୁରା କରିବେ ।

ଭାବନା ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବଳାୟ ରଖିବେ । ନୂଆ ଚାରିତ୍ର ମିଳିପାରେ । ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକମ୍ପନ ରହିବ । ପରିବାର ଓ ମିତ୍ରଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ସହଯୋଗପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିବ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ରହିବ ।

ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସରେ ଭରି ରହିବେ । ନେତୃତ୍ୱ ନେବାର ସମତା ପ୍ରକଟ ହେବ । ପେସାଗତ ଅବସର ଲାଭକାରୀ ରହିବ । କଠିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସଫଳତା ପାଇବେ । ନୂଆ ବିଚାର ଲାଭ ଦେବ ।

ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ଭାବରେ କାମ କରିବେ । ପ୍ରଥମ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହେବ । ଖର୍ଚ୍ଚ ଉପରେ ଫାପନ ଜରୁରୀ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ରହିବ । ଅନୁଶାସନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଲାଭକାରୀ ହେବ । ଅବସରକୁ ସଠିକ୍ ସଫଳତା ପାଇବେ ।

ସବୁକିଛି ଓ ବୃକ୍ଷମଣ୍ଡଳ ବଳାୟ ରହିବ । ସହଯୋଗ ପାଇବେ । ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ମଜବୁତ ରହିବ । ମିତ୍ରଙ୍କ ପାଇଁ ମନ ପ୍ରସନ୍ନ ରହିବ । ମାନସିକ ଶାନ୍ତି ବଳାୟ ରହିବ । ଧନ ଓ ଯୋଗ ଲାଭକାରୀ ପ୍ରମାଣିତ ହେବେ ।

ସାବଧାନୀ ଓ ସୌଧାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଦିନ ବିତେଇବେ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ସଫଳ ହେବେ । ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ସବୁଜିତ ରହିବ । ପରିବାର ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ସହଯୋଗପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିବ । ଅଳ୍ପ ବ୍ୟାୟାମ ଓ ସବୁଜିତ ଭୋଜନ ଆବଶ୍ୟକ ।

ରଖନାତି ଓ ବିଚାରଶୀଳତା ଲାଭକାରୀ ପ୍ରମାଣିତ ହେବ । ନୂଆ ଅବସର ପାଇବାର ସଫଳ ହେବ । ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ମଜବୁତ ରହିବ । ଘରର ବାତବ୍ୟାମଣ ସୁଖମୟ ରହିବ । ସଫଳତା ସୁନିଶ୍ଚିତ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

ଅନୁଶାସନ ଓ ପରିଶ୍ରମ ପାଇଁ ଦିନଟି ଲାଭକାରୀ ରହିବ । କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପୂରା କରିବାର ସଫଳ ହେବେ । ପରିବାରର ସହଯୋଗ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । ପରିବାରିକ ଜୀବନ ସୁଖମୟ ରହିବ ।

ରତନାମ୍ବୁକ ଉର୍ଦ୍ଧା ଓ ନୂଆ ବିଚାର ଲାଭ ଦେବ । ପ୍ରଥମ ସଫଳ ହେବ ଓ ନୂଆ ଅବସର ପାଇବେ । ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକମ୍ପନ ରହିବ । ମିତ୍ରଙ୍କ ସହଯୋଗ ଓ ପ୍ରେମ ବଳାୟ ରହିବ ।

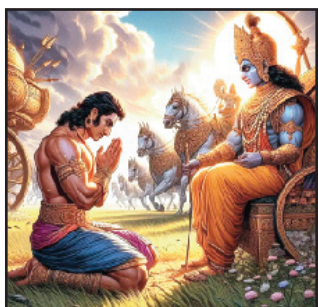

ମାନସିକ ସବୁଜିତ ବଳାୟ ରହିବ । ପ୍ରଗତିର ଫଳେତ ରହିଛି । ପ୍ରଥମ ସଫଳ ହେବ । ଆର୍ଥିକ ଲାଭର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ନିୟମିତ ବ୍ୟାୟାମ କରିବା ଜରୁରୀ । ସକାରାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବଳାୟ ରଖନ୍ତୁ ।

ନିର୍ମାଣମୋହା କିଟସଙ୍କଦେଖା
ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ବିନିବୃତ୍ତକାମୀ ।
ବୁଦ୍ଧିବିମୁକ୍ତାଃ ସୁଖଦୁଃଖଫଳେ-
ଗିଚ୍ଛନ୍ତ୍ୟମୂକାଃ ପଦବ୍ୟୟଂ ତତ୍ । (୧୫/୫)

ଯାହାଙ୍କର ଅଭିମାନ ବା ମୋହ ନାହିଁ, ବିଷୟସକ୍ତି ନାହିଁ, ଯେଉଁମାନେ ଆତ୍ମତତ୍ତ୍ୱ ଜାଣିବାକୁ ସଦା ଅଭିଳାଷୀ, ଯାହାଙ୍କର ବାସନା ନିବୃତ୍ତ ହେଉଅଛି ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ସୁଖଦୁଃଖରୂପ ଦୁଃଖ ବିମୁକ୍ତ ହେଇଛନ୍ତି, ସେଭଳି ଅବିବେକୀ ପୁରୁଷମାନେ କେବଳ ସେହି ଅବ୍ୟୟ ପାଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଭାଷାରେ - ବନ୍ଧିତ ଆତ୍ମା ଅର୍ଥାତ୍ ଫାଦର ବନ୍ଧନରେ ପଡିତ ଆତ୍ମା ହେଉଛନ୍ତି ମନୁଷ୍ୟ କିନ୍ତୁ ମୁକ୍ତ ଆତ୍ମା ହେଉଛନ୍ତି ଶୁଦ୍ଧ ।

ବିଶ୍ୱ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ଦିବସ

ଇଣ୍ଡିଆ ଏଥାଇ ଇମ୍ପାକ୍ଟ ସମ୍ମିତ୍ତ ବେଙ୍ଗାଲୁରୁରୁ ଏଥାଇ ଇମ୍ପାକ୍ଟକ୍ରମ କମ୍ପାନୀ ଭାରତ ୧-ଏଥାଇ ଦୁନିଆର ପ୍ରଥମ ଏଥାଇ ସିଟି ବିଷୟରେ ଘୋଷଣା କରିଛି । ଏହି ଏଥାଇ ସିଟି ହେଉଛି କର୍ଣ୍ଣାଟକର ରାଜଧାନୀ ଓ ଭାରତର ସିଲିକନ୍ ଭାଲି ଭାବରେ ପରିଚିତ ବେଙ୍ଗାଲୁରୁ ସହର । ଷ୍ଟାର୍ଟଅପ୍ ଅନୁସାରେ ବେଙ୍ଗାଲୁରୁ ହେବ ଦୁନିଆର ପ୍ରଥମ ଏଥାଇ ସିଟି । ପ୍ରଥମେ ୫,୦୦,୦୦ ବର୍ଗ ଫୁଟର ବି ଏଥାଇ ସୁପରପାର୍କ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ । ଏହି ପାର୍କଟି ଏଥାଇ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଓ ଇନ୍ଫୋରମେସନ୍ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ହେବ ଯେଉଁଠିକୁ ବେଙ୍ଗାଲୁରୁରୁ ସରକାରରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ । ବି ଏ ସୁପରପାର୍କରେ ଦେଶର କେତେକ ଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଇନ୍ଫିୟୁୟୁ ଆଇଆଇଟି କାନପୁର, ଏସ୍ଏଆରସି, ବିଆଇଟିଏସ୍ ପିଲାନି, ଆଇଏସ୍ପିଆଇଆଇଆଇଟି ପାଉଣ୍ଡେସନ, ଆଇଆଇଟି ରୋପେଟ ସହିତ ମିଶି କାମ କରିବ । ଏହି ଫ୍ଲାଗ୍‌ସ୍ପୋଟ୍‌ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷନକାରୀ, ଇଣ୍ଡିନିୟର୍ ଓ ଷ୍ଟାର୍ଟ-ଅପ୍ ଏକା ସହିତ ମିଶି ରୋବୋଟିକ୍ସ, ଅଗ୍ରୋନୋମୋଲ୍ ଇମ୍ପାକ୍ଟକ୍ରମ, ମୋବିଲିଟି ଓ ହ୍ୟୁମାନ-ମେସିନ୍ ଇଣ୍ଟେରାକ୍ସନ୍ ଆଦିର ପରୀକ୍ଷଣ କରିବେ । ସେଠାରେ ୪୦୦ କିପିଏସ୍ ସିଡିରେ ଇଣ୍ଟରନେଟ କନେକ୍ଟିଭିଟି ମିଳିବ । ଏହି ଏଥାଇ ସିଟିକୁ ନିର୍ମାଣ କରିବାର ସମୟ ଲାଗିବ ୩୬ ମାସ ଅର୍ଥାତ୍ ତିନି ବର୍ଷ । ତେବେ ଏହି କମ୍ପାନୀର ପ୍ରାକ୍ଷେପଣ ଅନୁସାରେ ଏଥାଇ ଛାଡିବେ ଏହା ଏକ ମୁଖ୍ୟ ମୋଡର୍ନ ରହିଛି । ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସ ଏବେ ଲ୍ୟାଭ୍‌ରୁ ବାହାରି ସମାଜର ବିଭିନ୍ନ ଭାଗକୁ ଯାଉଛି ।

ଦୁନିଆର ପ୍ରଥମ ଏଥାଇ ନଗର

ଆଦିବାସୀ କଳା ଓ କଂସାରୀ ଦେବୀ

ଗୁଜରାଟ ସରକାର ରୂପକାର ବିନ ବଜେଟ୍ ପେଣ୍ଡ କରିଛନ୍ତି । ତେବେ ଏହି ବଜେଟ୍ କେବଳ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରାବଧାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ହୋଇ ରହି ନଥିଲା, ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଆକର୍ଷଣ ହୋଇଥିଲା ବଜେଟ୍‌ର କଳା । ବଜେଟ୍ ରୁଦ୍ଧରେ ଉତ୍ତରା ପେଟିଂ ଓ ଆଦିବାସୀ ଦେବୀ କଂସାରୀଙ୍କ ଇମେଜକୁ ସମ୍ବଳିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହିଭଳି ଭାବରେ ଗୁଜରାଟ ସରକାର ଆଦିବାସୀ ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇଛନ୍ତି । ଉତ୍ତରା ଜନଜାତି ବିଶେଷ ଭାବରେ ଦକ୍ଷିଣ ଗୁଜରାଟର ଭଲ୍‌ସାତ୍ ସେଡ୍ ଓ ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ଅନେ ଲିଙ୍ଗ ଆଖପାଖରେ ରହନ୍ତି । ଏହି ଜନଜାତି ନିଜର ଖାଦ୍ୟ ପେଟିଂ ଶୈଳୀ ପାଇଁ ପୂର୍ବ ଦୁନିଆରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଉତ୍ତରା ପେଟିଂର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବିଶେଷତା ଏହାର ସାପଣ ଓ ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି । ବିଶେଷ କରି ମହିଳାମାନେ ପର୍ବପର୍ବାଣି, ବିବାହ, ନିର୍ବାହ, ପଞ୍ଚମଳକର୍ତ୍ତା, ଜନ୍ମ ସମୟ ପରି ଶୁଭ ଅବସରଗୁଡ଼ିକରେ ଓଦା ଚାଉଳ ଦ୍ୱାରା ଘରର କାନ୍ଥରେ ଏହି ପେଟିଂ ତିଆରି କରନ୍ତି । ଏହି ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ଝଲକ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ଯେପରି ଶେତରେ କାମ କରୁଥିବା ମହିଳା, କୁଅରୁ ପାଣି ଭରୁଥିବା ମହିଳା, ମଜଦୁର, ନୃତ୍ୟ କରୁଥିବା ଲୋକ, ଜଙ୍ଗଲ, ପାହାଡ଼, ନଦୀ, ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ, ଶିକାରୀର ଦୃଶ୍ୟ ଓ ଦେବୀ ଦେବତାଙ୍କ ପୂଜା, ଜ୍ୟାମିତୀୟ ଆକୃତିର ଉପଯୋଗ ମାନବ ଓ ପ୍ରକୃତିର ସମ୍ପର୍କକୁ ଦର୍ଶାଇଥାଏ । ତେବେ ବଜେଟ୍ ରୁଦ୍ଧ ଉପରେ ଥିବା କଂସାରୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ଆଦିବାସୀମାନେ ସମ୍ମାନ ଦେବା ବୋଲି କହନ୍ତି । ବିବାହ, ନୂଆ ପଞ୍ଚମଳ ବା କୌଣସି ଶୁଭ ଅବସରରେ ଚାଉଳ ସ୍ଥାପନ କରି ପୂଜା କରାଯାଏ । ଆଦିବାସୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣ ମାତା ଭାବରେ ଦେଖନ୍ତି । ତେବେ ଉତ୍ତରା ଚିତ୍ରକଳାର ରହିଛି ୧୨ ବର୍ଷର ପୁରୁଣା ଇତିହାସ । କିନ୍ତୁ ଆଧୁନିକ ଜୀବନଶୈଳୀ ଓ ପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ପରିସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ଏହି ପାରମ୍ପରିକ କଳା ଧୀରେ ଧୀରେ ଲୁପ୍ତ ହେଉଛି । ବଜେଟ୍ ରୁଦ୍ଧରେ ଉତ୍ତରା କଳାକୁ ସ୍ଥାନ ଦେବା ନା କେବଳ ସଂସ୍କୃତିକ ସମ୍ମାନ ଅଟେ ଏହି କଳାକୁ ସଂରକ୍ଷିତ କରିବା ଦିଗରେ ଏହାକୁ ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ ବୋଲି କୁହାଯାଉଛି ।

ପରଦାରେ 'ଅପରେସନ୍ ସିନ୍ଦୂର'ର କାହାଣୀ

ଗତ ବର୍ଷ ମେ' ୭ ତାରିଖରେ ଭାରତ ଓ ପାକିସ୍ତାନ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଓ ଭାରତୀୟ ସେନାର ବାହାଦୁରୀ ସୈନିକମାନେ ପାକିସ୍ତାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ 'ଅପରେସନ୍ ସିନ୍ଦୂର' । ଏହି ଅପରେସନ୍ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପାକିସ୍ତାନର ଅନେକ ଆତଙ୍କୀ ଠିକଣାକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ଯୁଦ୍ଧ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଯୁଦ୍ଧରେ ଭାରତର ହୋଇଥିଲା ଏକତରଫା ବିଜୟ ଯାହାକୁ ଶହ ଶହ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାକିସ୍ତାନ କେବେ ମଧ୍ୟ ଭୁଲିପାରିବ ନାହିଁ । ପୂର୍ବା ପାକିସ୍ତାନ ଭାରତୀୟ ସୈନିକମାନଙ୍କ ବୀରତାକୁ ଦେଖି ଭୟଭୀତ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ତେବେ ଏହାର କିଛି ଘଣ୍ଟା ପରେ ଯୁଦ୍ଧ ଦେଶ ସୁଧାରାଗତ ହେବ ଏକ ନୂଆମଣ୍ଡଳ ଉପରେ ହସ୍ତାକ୍ଷର କରିଥିବାରୁ ଏହିଠାରେ ବିବାଦ ଅଟକି ଯାଇଥିଲା । ତେବେ ପହଲାନାମ୍ ଉପରେ ହୋଇଥିବା ଆତଙ୍କୀ ଆକ୍ରମଣର ଜବାବରେ ଏହି ଆକ୍ରମଣ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ଆକ୍ରମଣରେ ୨୬ ଜଣ ନିରୀହ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଜୀବନ ହରାଇଥିଲେ । ଏହାପରେ ଭାରତ ଅପରେସନ୍ ସିନ୍ଦୂର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଠିକଣା ଜବାବ୍ ଦେଇଥିଲା । ତେବେ 'ଅପରେସନ୍ ସିନ୍ଦୂର'ର ପୂର୍ବା କାହାଣୀକୁ ଶୀଘ୍ର ଏକ ଫିଲ୍ମର ରୂପ ଦିଆଯାଇପାରେ । ଏଥିପାଇଁ 'ଦ କାଶ୍ମୀର ପାଇଲ୍'ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବିବେକ ଅଗ୍ନିହୋତ୍ରୀ ଅଧ୍ୟା ଦିଗ୍‌ପାରିଛନ୍ତି । ବିବେକ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଙ୍କୁ ଲୁକ୍ଷ୍ମଣ କୁମାରଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ଫିଲ୍ମ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରୁଥିବା ବିଷୟରେ ଜଣାପଡ଼ିଛି । ବିବେକ ଏହା ପୂର୍ବରୁ 'ଦ କାଶ୍ମୀର ପାଇଲ୍' ପରି ଫିଲ୍ମ ନିର୍ମାଣ କରି ଖୁବ୍ ସୁଖ୍ୟ ସାଫ୍ଟି ସାରିଛନ୍ତି । ଫିଲ୍ମଟି ବକ୍ସ ଅଫିସ୍‌ରେ ହିରୁ ହୋଇଥିଲା । ଏହାପରେ ବିବେକଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଏକ ଫିଲ୍ମ 'ଦ ବେକଲ୍ ପାଇଲ୍' ବକ୍ସ ଅଫିସ୍‌ରେ କିଛି କମାଲ କରିପାରି ନଥିଲା । ତେବେ ଟି-ସିରିଜର ମାଲିକ ଲୁକ୍ଷ୍ମଣ କୁମାର ଲାଗତର ଫିଲ୍ମର ନିର୍ମାଣ କରି ଲିଲିକ କରୁଛନ୍ତି ।

ଅରୁଣାଚଳ ପ୍ରଦେଶ

ଦେଶର ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ ରାଜ୍ୟ ଅରୁଣାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ଓ ମିଜୋରାମ ୧୯୮୭ରୁ ଆଜିର ଦିନରେ ନିଜର ସ୍ୱାଧୀନ ଦିବସ ପାଳନ କରିଆସୁଛନ୍ତି । ଭାରତୀୟ ସମିଧାନର ୫୩ତମ ସଂଶୋଧନ (୧୯୮୬) ପରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ଦେଶର ସୁଦୂର ଉତ୍ତର ଭାଗରେ ସ୍ଥିତ ଅରୁଣାଚଳ ପ୍ରଦେଶକୁ ଉଦୟ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଭୂମି ନାମରେ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ହିମାଳୟ ପର୍ବତ ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏହି ରାଜ୍ୟଟି ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ସମୟର ସୁନେଲି ପାହାଡ଼ର ଦୃଶ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ।

ଇତିହାସ-ଆମ ଦେଶ ଦ୍ୱାଧାନ ହୋଇଥିଲା ୧୫ ଅଗଷ୍ଟ, ୧୯୪୭ରେ ଓ ସେହି ସମୟରେ ଅରୁଣାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ ସୀମା ଏକେଡ୍ରି ନାମରେ ପରିଚିତ ଥିଲା ଯାହାର ପ୍ରଶାସନ ଆସାମ ରାଜ୍ୟ ହାତରେ ଥିଲା । ୧୯୬୨ରେ ଏକାଧିକ୍‌ସଂସ୍କୃତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦେଶ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ଓ ଏହାର ଏକ ଭାଗର ନାମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଅରୁଣାଚଳ ପ୍ରଦେଶ କରିଦିଆଗଲା । ୨୦ ଫେବୃଆରୀ, ୧୯୮୭ରେ ଏହାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଜ୍ୟର ମାନ୍ୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଓ ଏହା ଭାରତୀୟ ସଂଘର ୨୫ତମ ରାଜ୍ୟର ମାନ୍ୟତା ପାଇଥିଲା । ଏହାର ସୀମା ପଶ୍ଚିମରେ ଭୁଟାନ, ଉତ୍ତରରେ ଚିନ, ଦକ୍ଷିଣ ଓ ଦକ୍ଷିଣ-ପୂର୍ବରେ ମିଆଁମାର ଓ ନାଗାଲାଣ୍ଡ ତଥା ଦକ୍ଷିଣ ଓ ଦକ୍ଷିଣ-ପଶ୍ଚିମରେ ଆସାମ ସହିତ ଲାଗି ରହିଛି । ଅତ୍ୟନ୍ତୀୟ ସ୍ତରରେ ଏହାର ସୀମା ଲାଗିଛି ତାନ୍ ସହିତ । ସେଠାରେ ବିଭିନ୍ନ ଜନଜାତି ସମୂହ ରହନ୍ତି । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥଳ-ନିଜର ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅରୁଣାଚଳ ପ୍ରଦେଶରେ ରହିଛି ତଖ୍‌ଜା, ଜିଗୋ ଘାଟି, ବୋମଡ଼ିଲ, ଦିଗ୍‌ଜ, ନାମଦଫା ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଉଦ୍ୟାନ, ସେଲ ଓ ପାସାଗାତ ପରି ଅନେକ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥଳ ।

ମିଜୋରାମ

୧୯୮୭ର ଆଜିର ଦିନରେ ୨୩ତମ ରାଜ୍ୟ ଭାବରେ ମିଜୋରାମକୁ ମାନ୍ୟତା ମିଳିଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଆଜି ଦିନଟି ମିଜୋରାମ ପାଇଁ 'ଆଦିବାସିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ମହତ୍ତ୍ୱ ରଖେ । ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରାଜ୍ୟ ଭାବରେ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମିଜୋରାମ ୧୯୬୨ରେ ଆସାମ ଠାରୁ ଅଲଗା ହୋଇ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ପ୍ରଦେଶ ଥିଲା ଓ ୧୯୮୭ରେ ଏହା ଆଧିକାରିକ ଭାବରେ ଦେଶର ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଜ୍ୟର ମାନ୍ୟତା ପାଇଥିଲା । ମିଜୋରାମ ସ୍ୱାଧୀନ ଦିବସ ଏକ 'ଆଦିବାସିକ ଘଟଣା ଯାହା ୧୯୮୬ରେ ମିଜୋରାମର ଇତିହାସରେ ଘଟିତ ଓ ଭାରତୀୟ ସମିଧାନର ୫୩ତମ ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା ଔପଚାରିକ ଭାବରେ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ଇତିହାସ ୧୯୪୭-ମିଜୋ କମନ୍‌ ପ୍ରଭୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ଗଠନ ହୋଇଥିଲା ଯିଏ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜନୈତିକ ସତେଜତା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା । ୧୯୫୯-୬୦-ବିନାଶକାରୀ ମୌତାମ ଅକାଳ କାରଣରୁ ମିଜୋ ନ୍ୟାସନାଲ୍ ଫ୍ରଣ୍ଟର ଉଦୟ ହେଲା ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମିଜୋ ନ୍ୟାସନାଲ୍ ଫ୍ରଣ୍ଟ ଭାବରେ ବିକଶିତ ହେଲା । ୧୯୬୧-ମିଜୋରାମ ପାଇଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣତର ଦାବି କରି ଔପଚାରିକ ଭାବରେ ମିଜୋ ନ୍ୟାସନାଲ୍ ଫ୍ରଣ୍ଟର ସ୍ଥାପନା ହେଲା । ଏହାର ପରିଶ୍ରମରୁପେ ୧୯୬୬ରେ ସଶସ୍ତ୍ର ସଂଗଠିତ ଅଗଣିତ ବ୍ୟାପିଥିଲା । ୧୯୭୨-ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକାରଣ, ୧୯୭୧ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମିଜୋରାମ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ପ୍ରଦେଶର ମାନ୍ୟତା ପାଇଲା ଯେଉଁ କାରଣରୁ ମିଜୋରାମକୁ ସୀମିତ ସ୍ୱାଧୀନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା । ୧୯୮୬- ଭାରତ ସରକାର ଓ ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏମ୍ ମଧ୍ୟରେ ମିଜୋରାମ ବୃକ୍ଷମଣ୍ଡଳ ଉପରେ ହସ୍ତାକ୍ଷର କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁ କାରଣରୁ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିଲା ଓ ରାଜ୍ୟର ମାନ୍ୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ମାର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରଶଫ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ୧୯୮୭-୨୦ ଫେବୃଆରୀ ଦିନ ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏମ୍ ସହିତ ଆରମ୍ଭ ସମପର୍ଯ୍ୟ ଓ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାସନ ପାଇଁ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ମିଜୋରାମ ଆଧିକାରିକ ଭାବରେ ଦେଶର ୨୩ତମ ରାଜ୍ୟର ମାନ୍ୟତା ପାଇଥିଲା ।

ଲେମ୍ବୁ ରସର ସଂଗ୍ରହ

ଯେପରି ଗରମ ଦିନ ଆରମ୍ଭ ହେବ ବଜାରରେ ଲେମ୍ବୁର ଦାମ୍ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଏପରି ସ୍ଥିତି ପାଇଁ ଯଦି ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବେ ତେବେ ପୂର୍ବା ଗରମ ଦିନରେ ଆରାମରେ ଲେମ୍ବୁ ରସର ଆନନ୍ଦ ଉଠାଇ ପାରିବେ । ଗରମ ଦିନରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବା ଲେମ୍ବୁ ଦାମ୍‌ରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଜାଣନ୍ତୁ କିପରି ଘରେ ଲେମ୍ବୁ ରସକୁ ଖୋର କରି ରଖିପାରିବେ । ବୁରାହନପୁରର ଜଣେ ବିଶେଷଜ୍ଞ ପୁଲ୍ଲାବାଲ ତିନୋଟି ସହଜ ଉପାୟ ବିଷୟରେ କହିଛନ୍ତି ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାର କରି ୩-୪ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେମ୍ବୁ ରସକୁ ଖୋର କରି ରଖିପାରିବେ । ରସକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଛାଣି, କାତ ଲାଗିବେ ରଖି ସେହି ଲାଗୁ ଖରାରେ ରଖି ରସକୁ ପୁରୁଷିତ କରି ରଖିହେବ । ଖୋର କରିବା ସମୟରେ ପାଣି ଓ ଓଦା ହାତ ଯେପରି ନ ହୁଅନ୍ତି ସେଥିପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଜରୁରୀ । ନହେଲେ ରସ ଖରାପ ହୋଇଯାଇପାରେ । ଜାଣନ୍ତୁ ଏହାର ପୂର୍ବ ପ୍ରଣାଳୀ ବିଷୟରେ । ପ୍ରଥମ ଉପାୟ-ବଜାରରୁ ଦାମ ନଥିବା ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର ଲେମ୍ବୁ କିଣି ଆଣନ୍ତୁ । ସେଗୁଡ଼ିକୁ କାଟି ଛାଣି ଦ୍ୱାରା ରସ ବାହାର କରି ପାଣିକୁ ବାସନରେ ରସ ବାହାର କରି ରଖିବେ । ଏହି ରସକୁ ଛାଣି ପରିଷ୍କାର ଓ ଶୁଖିଲା କାତ ଲାଗିବେ ଭରି ରଖନ୍ତୁ । ଏହି ଲାଗୁକୁ ପ୍ରତିଦିନ ୫-୬ ଘଣ୍ଟା ଖରାରେ ରଖିବେ । ୧୫ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏପରି କରିବେ ୩-୪ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେମ୍ବୁ ରସ ଖରାପ ହେବ ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଉପାୟ-ରସକୁ ବାହାର କରି ସେଥିରେ ଅଳ୍ପ ତିନି ମିଗାଲ ଖୁବ୍ ଭଲ ଭାବରେ ଗୋଲେଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ପରେ ଏହାକୁ ପରିଷ୍କାର ଓ ଶୁଖିଲା କାତ ବୋତଲରେ ଭରି ରଖନ୍ତୁ । ଖରାରେ ରଖିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ ଏହି ରସର ସ୍ୱାଦ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ଖରାରେ ରଖିବା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଅଧିକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭଲ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିବ । ତୃତୀୟ ଉପାୟ-ଖୋର କରି ରଖିବା ବେଳେ ଲୁଚି ବିଷୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ । ପ୍ରଥମ-ରସରେ ଯେପରି ପାଣି ନମିଶେ । ଦ୍ୱିତୀୟ-କେବେ ମଧ୍ୟ ଓଦା ହାତ ବା ଅର୍ଦ୍ଧଠା ହାତରେ ଲେମ୍ବୁ ରସକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିବେ ନାହିଁ । ରସ ଯଦି ପାଣି ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିବ ତେବେ ଶୀଘ୍ର ଖରାପ ହୋଇଯିବ ଓ ଏଥିରେ ପିମ୍ପି ଲାଗିଯାଇପାରେ ।

